

Grundläggande granskning av South Lapland Airport AB 2024

Vilhelmina kommun

Sammanfattning

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Enligt God revisionssed ska den grundläggande granskningen inriktas mot att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelsen har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Granskningen är av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1.	Inledning.....	3
1.1.	Bakgrund.....	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3.	Avgränsning	3
1.4.	Revisionskriterier.....	4
1.5.	Genomförande	4
2.	Granskningsresultat.....	5
2.1.	Iakttagelser	5
3.	Sammanfattande bedömning.....	7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionen granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de lekmannarevisorer som utsetts i företag enligt kommunallagens 10 kap. 2-6 §§, även verksamheten i dessa juridiska personer.

Lekmannarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Enligt god revisionssed i kommunal verksamhet ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen är inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i god revisionssed i kommunal verksamhet, samt risker som framkommit i lekmannarevisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2024.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge lekmannarevisorn underlag till sin granskningsrapport där denne ska uttala sig om bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig. Följande revisionsfrågor ska besvaras i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredsställande

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
- ▶ Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har styrelse och VD säkerställt att den interna kontrollen i bolaget är tillräckligt?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser South Lapland Airport AB och verksamhetsåret 2024. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av kommunallagen, aktiebolagslagen samt kommuninterna styrdokument beskrivna nedan.

1.4.1. Bolagsordning och ägardirektiv

Av bolagsordningen framgår att bolaget ska driva flygplats i Vilhelmina kommun och därmed liknande verksamhet inklusive till flygplatsen och dess verksamhets stödjande åtgärder och funktioner. Ändamålet med bolagets verksamhet är att under affärsmässiga former generera samhällsnytta genom att bland annat verka för tillgång till reguljära kommunikationer med flyg inom det nationella flygplatssystemet, men även att utgöra nod i flygkommunikationer nationellt och internationellt. Bolaget ska i sin verksamhet säkerställa samhällets behov av basering för räddningsverksamhet, brandbekämpning, och för flygburen ambulansverksamhet.

Ägardirektiven innehåller ett antal verksamhetsmål för bolaget att sträva efter. Ägardirektiven innehåller inga ekonomiska mål utan anger endast att fullmäktige fastställer ekonomiska mål för bolaget. Fullmäktige har dock inte ännu fastställt några ekonomiska mål för verksamhetsåret. Bolaget ska även enligt ägardirektivet tillämpa de reglementen och riktlinjer som fullmäktige fastställer.

1.4.2. Reglemente för intern kontroll

Enligt fullmäktiges reglemente för intern kontroll från 2023 ska nämnder/styrelser regelbundet genomföra en riskanalys och riskbedömning för sin verksamhet samt upprätta en internkontrollplan. Därutöver är styrelsen skyldig att löpande följa upp systemet för den interna kontrollen, samt rapportera resultatet av detta till kommunstyrelsen.

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (till exempel via styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut).

Vi använder oss av följande bedömningsskala:

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt		Iakttagelse	Kommentar
1. Plan	a) Beslutat om verksamhetsplan	✓	2022-12-02 § 9 Beslut om verksamhetsplan 2023-2025.
2. Budget	a) Antagit en budget för sin verksamhet	✓	2023-12-15 § 6 Beslut om preliminär budget för 2024. Inga ytterligare beslut om budget är fattade.
3. Mål	a) Formulerat mål för verksamheten	✓	Verksamhetsmål för 2024 framgår i verksamhetsplan 2023-2025.
	b) Formulerat mål för ekonomin	✓	Budget är antagen av styrelsen. Ägaren har inte fastställt ekonomiska mål.
	c) Målen är uppföljningsbara (mätbara)	✓	Målen i verksamhetsplanen är uppföljningsbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Upprättat arbetsordning för styrelsen samt instruktion för VD:s rapportering	✓	2023-04-20 § 5 Beslut om arbetsordning för styrelsen samt instruktion för VD:s rapportering. Därutöver finns fastställd VD-instruktion från 2020-08-31.
	b) Rapportering innehåller uppföljning av verksamhet	—	Styrelsen har löpande följt upp verksamheten under styrelsens sammanträden via VD:s rapportering. Styrelsen har inte följt upp målen från verksamhetsplanen.
	c) Rapportering innehåller uppföljning av ekonomi	—	Styrelsen har löpande följt upp ekonomin vid varje sammanträde, samt via delårsrapport per augusti och årsredovisning. Däremot ges inte prognos för helåret.
	d) Vidtagit tydliga åtgärder för att nå måluppfyllelse avseende verksamhet	E.T	Då styrelsen inte har följt upp verksamhetsmålen går det inte att bedöma om styrelsen behövt vidta åtgärder för att nå högre måluppfyllelse avseende verksamhet.
	e) Vidtagit tydliga åtgärder för att nå måluppfyllelse avseende ekonomi	E.T	Styrelsen har följt upp ekonomin löpande. Däremot saknas prognoser för helåret, vilket gör att vi inte kan bedöma behov av åtgärder.

5. Måluppfyllelse	a) När målen för verksamheten	E.T	Styrelsen har inte bedömt måluppfyllelse för mål från verksamhetsplanen.
	b) När målen för ekonomin	✗	Bolaget redovisar ett negativt resultat efter finansiella poster om -2,57 mnkr. I början av 2025 hölls en extra bolagsstämma för att behandla kontrollbalansräkning, eftersom mer än hälften av aktiekapitalet var förbrukat. Styrelsen hade budgeterat ett nollresultat för 2024.
6. Riskanalys och kontrollmoment	a) Genomfört en riskanalys	✓	Bolagets ledning gör ständiga riskanalyser inom ramen för flygsäkerhetsarbetet som styrelsen tagit del av i mars 2024.
	b) Beslutat om kontrollmoment utifrån identifierade risker	✓	Bolagets ledning har upprättat en flygsäkerhetsplan utifrån identifierade risker.
	c) Följt upp resultatet av genomförda kontrollmoment	✗	Av protokoll framgår ingen uppföljning av flygsäkerhetsplanen för 2024.

3. Sammanfattande bedömning

Utifrån vår översiktliga granskning bedömer vi att bolagets verksamhet *delvis* har skötts på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer att bolagets verksamhet har skötts från ekonomisk synpunkt *inte* tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll är *delvis* tillräcklig.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten? (Baseras på kontrollpunkt 1a, 3a, 3c, 4d & 5a)	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit verksamhetsmål för året. Det saknas en uppföljning av målen med bedömning av måluppfyllelse.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten? (Baseras på kontrollpunkt 4a & 4b)	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen löpande har följt upp verksamheten under sina sammanträden. Däremot har bolagets verksamhetsmål inte följts upp av styrelsen.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin? (Baseras på kontrollpunkt 2a, 3b, 4e & 5b)	Nej	Bedömningen baseras på att styrelsen har antagit en budget men redovisar ett underskott med cirka 2,57 mnkr för året. Bolaget har i början av 2025 behandlat en kontrollbalansräkning vid extra bolagsstämma.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin? (Baseras på kontrollpunkt 4a & 4c)	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen löpande har följt upp ekonomin vid sammanträden samt via delårsrapport per augusti och årsredovisning. Däremot saknas prognos för helåret vid samtliga tillfällen.
Har styrelse och VD säkerställt en tillräcklig intern kontroll? (Baseras på kontrollpunkt 6a, 6b, 6c)	Delvis	Bedömningen baseras på att bolagets ledning har upprättat en flygsäkerhetsplan likt utformning av en internkontrollplan. Vi noterar dock att styrelsen inte har följt upp planen.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi bolagsstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att måluppfyllelsen av bolagets verksamhetsmål följs upp till styrelsen
- ▶ Säkerställa ändamålsenliga åtgärder för ekonomi i balans
- ▶ Tillse att prognoser för helårsresultatet inkluderas i styrelsens ekonomiska uppföljning

Vilhelmina april 2025

Max Rittberger
Verksamhetsrevisor, EY

Lydia Andersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY